లవ్ చెయ్యండి సార్

ఏమండోయ్, మిమ్మల్నే . . .ఇలా రండి . . హోటల్ పక్కన రాగానే ఏదో ఆలోచనలో పడినట్లు ఇలాగా, అలాగా, చూస్తారేం? అవన్నీ నాకు తెలుసు . . మీరు తప్పకుండా లోపలికి రావాలి .. మీకూ మరేం పని లేదుగా? ఆదివారం అని బాగా డ్రస్ చేసుకొని బయలుదేరేరన్న మాట . . ఇప్పుడు మీరు ఎక్కడకి వెళ్తున్నారు, ఏం చేస్తారని నాకు తెలుసులేండి . . నన్ను అడగండి, చెప్తాను . .

ఒరేయ్, ఎందుకురా ఎప్పుడూ ఆ రేడియో పక్కనే నిలబడతావ్? వెధవా, ఎందుకలా చూస్తావ్? ముందు ఈ టేబుల్ని క్లీన్ చెయ్ . . ఆ ఫేను వెయ్ . . అయిందా, ఇక అటు వెళ్ళు . . .

రండి సార్, ఆ రూములోకి వెళ్ళి కూర్చోండి . . ఏమిటి కావాలి? ఏమీ వద్దా? ఏం, ఎందుకు? సరే, కాఫీ మాత్రం . . ఒరే నారాయణా, సార్కి కాఫీ తీసుకురా . . పంచదార తక్కువగా, స్ట్రాంగుగా ఉండాలి . . . ఎందుకు ఆ రేడియో గర్రుబుర్రుమని అరుస్తోంది? దాన్ని ముందు ముయ్! . . .

ఏమండీ, ఇదేం మ్యూసిక్, చెప్పండి? ఏమైనా మన కర్నాటక సంగీతంకి ఈ డబ్బా కూత సాటి అవుతుందా? అవును, నేను చెప్పేది నిజం . . కర్నాటక సంగీతం గొప్ప మన ఊరులో ఉన్న మందమతులకి బోధపడదు . . . అమెరికాలో దానికి మంచి పేరట . . సీడెక్కడ, కాఫీకి వెళ్ళాడు, ఇంకా రాడేం? సరే, మీకేం తొందర లేదు అని నాకు తెలుసు, ఐతే అందుకోసం వాడు ఆలస్యం చెయ్యవచ్చా? ఎందుకంటే మీరే రేపు త్వరగా కాఫీ తాగాలని వచ్చేరను□ోండి - అబ్బే, తొందర ఐతే ఇక్కడకి ఎందుకు వస్తారు? - అసలు వచ్చేరనుకోండి, అప్పుడూ ఇలాగే చేస్తాడు . . సత్యానికి కట్టుబడి మన పని మనం చెయ్యాలని ఎవరు ఈ కాలంలో ఉన్నారు చెప్పండి . . ఏమో, ఎవరికి తెలుసు?

□ రోజుల్లో . . ఇప్పుడు నాకు అరవై నిండాయి అని చెప్తే మీరు నమ్మరు .. శరీరం ఆరోగ్యంగా ఉండాలంటే మాత్రం సరైపోతుందా, చెప్పండి? అంతా మనం చూసుకోవడంలో ఉంది సార్! అది చెడిపోకుండా మనం కాపాడాలి. నేనేం కసరత్తు చేస్తున్నానా? అదేం కాదు . . మన పని మనం మనస్ఫూర్తి□ా చేసు□ంటే □సరత్తు ఎందుకు? ప్రకృతిలో మన శరీరం ఎటువంటి కొరతా లేకుండా లక్షణంగా ఉంటుంది . . నా ఒళ్ళు ఇలా ఉందంటే ఏమిటి కారణం? నేను ఎటువంటి తప్పులూ తంటాలకి పోను . . అకాల వేళలో భోజం చెయ్యడం, నిద్రపోవడం, నాకు చేతకాడు . . రాత్రి పది గంటలవగానే మంచం మీద వాలుతాను . . ఉదయం ఐదు గంటలు ఎప్పుడవుతుందా అని కాచుకొని ఉంటాను . .ఎంత చలి ఐనా, వర్షం కురిసినా, చల్ల నీళ్ళలోనే స్నానం చేస్తాను స్నానం తరువాత నుదుట మీద విబూది రాసుకుంటాను . . . . ఇవన్నీ మన పెద్దవాళ్ళు scientific గా ఆలోచించి చెప్పినవే . . స్నానంలో జుత్తు తడిసిపోతుంది కదా? ఈ విబూది తలలో ఉన్న నీరంతా ఒక blotting paper లాగ పీల్చేస్తుంది . . ఆ విబూది మీద చందనం ఒక గీటు గీయాలి . . వర్షం కురిసినా, పళ్ళు ఇలకరించినా మనం ఆ చలిని భరించ□లం . . . □ చలి మన శరీరం నుంచి పొట్టకి వెళ్తుంది . . కాని ఎప్పుడూ నా దేహంలో ఒక

తువ్వాలు మాత్రమే కనబడుతుంది .. మా తమ్ముడు నన్ను ఒక glasco షర్టు వేసుకోమన్నాడు .. మనెందుకు అవన్నీ? వొద్దు అని చెప్పేసాను .. ఆ రోజులనుండీ చొక్కాయి వేయని ఒళ్ళు ఇది ..

ముప్పై ఐదు సంవత్సరాల ముందు ఈ మెయిన్ రోడులో ఈ దుకాణం అరంభించినప్పుడు - అప్పుడు మా నాన్నగారు ఉండేవారు - అతని దగ్గర పని చేసిన మనుషులగురించి కదా నేను చెప్పదలచుకున్నాను? వాళ్ళకి యజమానుడు అంటే ఒక విశ్వాసం, ఉద్యోగమంటే ఒక భక్తి ఉండేది. ఈ వ్యాపారం బాగా జరుగుతేనే మన యజమానుడికి మంచిది, మనకీ మంచిది, అనే తలపు ఉండేది. సరేలేండి .. మిఠాయి దుకాణంలో యజమానుడు, నౌకరులు, అనే ప్రశ్నలు ఎందుకు సార్? అవన్నీ ఈ రోజుల్లోనే ...

ఇవాళ ఉదయం వెంకటేశ సుప్రభాతం రేడియోలో విన్నాను. మరెవరు వింటారు? ఈ నారాయణ అస్తమానం - మంద బుద్ధి అంటే అదే - సిలోను స్టేషనే వింటాడు. నాకు కోపం వస్తే ఏం చేస్తానో తెలియదు ... వాడు హిందీ పాటలు వింటాడట .. ' నువ్వు ఇక్కడ రావడం ఉద్యోగం కోసం, పాటలు వినడానికి కాదు ' అని నేను అడగ్గానే అదిరిపోయాడు. నాకు కోపం రాదు .. అలాగ వచ్చినా నేను శాంతంగా మాట్లాడుతాను. ఐతే ఈ అబ్బాయిలు నా శాంతమే కోపం అని అర్థం చేసుకుంటారు .. నాకు తెలుసు: ఇంకా కొన్ని రోజుల్లో నాకు వీళ్ళ యూనియన్ నుంచి ఒక నొటీసు పంపుతారు: 'ప్రతీ హోటల్లో ఒక రేడియో తప్పకుండా ఉండాలి, లేకపోతే సమ్మె చేస్తాం,' అని.

మరేం లేదు .. ఒక మాటకి చెప్తున్నాను, వినండి .. ఈ రోడు చివరన అంబికా లాడ్జ్ ఉంది కదా, దాని యజమానుడు మణి మా నాన్నగారిదగ్గర సర్వర్గా పని చేసినవాడే కదా? ఇప్పుడేగా అతనికి కారూ, బంగళా ఉన్నాయి .. ఐతే అతనికి మా నాన్నగారంటే చాలా విశ్వాసం, కృతజ్ఞత ఉన్నాయి. అతని గల్లాపెట్టి పక్కన పూలదండల మధ్య ఉన్న ఫోటో మా నాన్నగారిదే .. అటువంటి విశ్వాసం ఉంటే వాడికి మంచి భవిష్యత్తు ఉండదా మరి? అష్టలక్ష్మి ధార ధార గా ఐశ్వర్యం పోయదూ? మనిషికి మంచి హృదయం ఉండాలి సార్! ఏమంటారు? నేను చెప్పేది బోధపడిందా?

అప్పుడేమో ఆ మణి మా నాన్నగారి ఎదుట , "అన్నయ్యగారు .." అని అంటూ తలవంచి నిలబడతాడు.

" ఏమిట్రా?" అని ఇతను అడుగుతారు.

ఎవరు? మా నాన్నగారు.

"ఇంట్లో చీర కావాలని అది అడుగుతోంది .. " అని మెల్లిగా భుజాలు తడుముకుంటూ అడుగుతాడు మణి..

" ఒరేయ్ .. నీ ఆపిడ అడిగినతరువాతనే నువ్వు చీర కొనాలా? తప్పురా .. మీ ఆంటీ దుకాణంలో మంచి చీరలు వచ్చాయని రెండు సుంకిడి చీరలు కొన్నాది. నువ్వు కూడా నా ఖర్చులో రెండు కొను, వెళ్ళు. ఆ తరువాత నువ్వు పనికి రావొచ్చు ..." అని వాడిని పంపేసి తరువాతనే మా నాన్నగారు తక్కిన పనులు చూస్తారు ..

చూసేరా? వీళ్ళలో యజమానుడు ఎవరు, నౌకరులు ఎవరు? ఈ రోజుల్లో వీధికి వీధి సమత్వం, సోషలిజం అని కూతలు పెడుతున్నారే అవన్నీ మనకి ఎప్పుడూ ఉండేవే . . కాని ఆ రోజుల్లో మనకి ఆ పదాలు తెలియవు. కాని ఈ రోజుల్లో వీళ్ళకి ఆ పదాలు మాత్రం తెలుసు - అర్థాలని వదిలేసారు. యజమానుడు వల్ల నౌకరు చెడ్డాడు, నౌకరు వలన యజమానుడు చెడ్డాడు . . .

నా ఒళ్ళు మండుతోంది సార్! పని కావాలని బ్రతిమాలుతూ దుకాణం ముందు నిలబడినవాడి మీద జాలి పడి, 'సరేలే' అని మూడు పూట్లా భోజనం పెట్టి పది రూపాయలు జీతం ఇచ్చిన తరువాత . . . ఒక నెలలో ' ఈ యజమానుడు నా మొదటి విరోధి, ' అని కేకలు పెడుతున్నాడు. అలాంటి వాళ్ళు యూనియన్‌లో చేరి, జండాలు పట్టుకొని, పాలిటిక్స్ మాట్లాడుతున్నారు . . ఉద్యోగమూ, మూడు పూట్ల భోజనం ఇచ్చిన యజమానుడిని ధ్వంశం చెయ్యాలని ఎగురుతున్నాను . . ఐతే, వాళ్ళని మాత్రం తప్పు పెట్టవచ్చా? ఈ రోజుల్లో యజమానులకి కూడా " వీళ్ళందరూ మన దగ్గర పని చేసే మనుషులే కదా?" అనే భావనా, ప్రేమా పోయాయి. . .

అరేరే . . కాఫీ తెచ్చి టేబులు మీద పెట్టి వెళ్ళిపోయాడు కాబోలు . . మాటల సందడిలో నేను అది గుర్తించలేదు . . ఇప్పుడు నాకే మజా . . మీకు బోర్ కొట్టుతోంది . . నాకు తెలుసు, కాదు అని అనకండి . . ఇవాళ నా దగ్గర మీరు బాగా చిక్కుకున్నారు . . ఒరే నారాయణా, కాఫీకి కొంచం డికాషణ్ తీసుకురా . . నారాయణకి నా మీద కోపం, నేను రేడియో మూయమన్నానని . . . పని చేసేటప్పుడు రేడియో ఎందుకు చెప్పండి?

అదేమిటండీ . . నేను ఏమేమో చెప్తున్నాను మీరు ఆ కిటికీ బయట ఏదో చూసి ఆనందిస్తున్నారు . . అదే . . మీరు వచ్చినప్పుడే నేను చెప్పానుగా . . నాకంతా తెలుసు . . మీరు ఇప్పుడు కిటికీ ద్వారా ఆ రోడుని చూసారు . . ఆ బస్ స్టేండులో నిలబడేది ఎవరు? అదంతా నాకు తెలుసు లేండి . . ఐతే అందులో తప్పేం లేదు . . ఒక వయసులో ఇది అందరూ చేసేదే . . . .

ఏందుకు మీకు ఈ మొహమాటం? ఎందుకు మీరు సిగ్గు పడాలి? నేను చెప్పేది వినండి. ఇటువంటి ఆలోచనలకీ, కోరికలకీ గురి అవని మనుషులు ఎవరూ లేరు. ఇందులో తప్పేం ఉంది? ఐతే దానికి ఒక లిమిట్ ఉండాలి. మనం ఎవరు? మన బాధ్యత ఏమిటి? మనం నిలబడేది ఎక్కడ? భూమి పైనే కదా? భారత భూమి అని విన్నాం కదా, దాని గురించి కొంచం ఆలోచించాలి. మన చుట్టుపక్కలా నిలబడేది ఎవరు? వాళ్ళు ఇండియన్ స్, అమెరికన్ స్ కాదు అని జ్ఞాపకం ఉంచుకోవాలి. లవ్ అనేది అందరికీ సమానంగా వర్తించే గుణం. కాని ప్రతీ మనిషికీ అది వేరే వేరే విధంగా ఉంటుంది. మీరు విన్నారుగా It's after all love! అనే వచనం! అలాగ లైట్గా తీసుకోవాలి . . . నేను కూడా ఒకప్పుడు ఇవన్నీ చేసాను . . కాని కళ్ళతో చూడడం, మనసులో తలుచుకోడం, అంతే . . లవ్ అంటే అంతే . . అది మించితే లైఫ్ లో భరించడం కష్టం . . ఈ లవ్ మన మనసులో మాత్రం ఉన్నంతవరకూ ఎవరూ భయపడవద్దు, సిగ్గుపడవద్దు అని అంటున్నాను. ఎందుకంటే ఈ లోకం లవ్ మయం . .

ఈ ప్రపంచంలో లవ్ చెయ్యని ప్రాణి ఉందా? మనిషి మాత్రం చెయ్యకూడదా? అన్ని యుగాల్లోనూ లవ్ ఉంది. నేను అడుగుతాను: లవ్ గురించి గొప్పగా పెద్ద కబుర్లు చెప్తున్నారే . . కాని ఇవాళా రేపూ లవ్

అంటే మీకేం తెలుసు? లవ్ అంటే ఏమీ తెలియదు, లైఫ్ అంటే ఏమీ తెలియదు . . లవ్ కోసం లైఫ్ పాడు చేసుకుంటున్నారు . . లవ్ వలన లైఫ్ వ్యర్ధమైతే అదేం లవ్? కొంచం ఆలోచించండి . .

మన శీతా, రాములవారు చెయ్యని లవ్వా? మనం పురాణాల్లో చదివిన వళ్ళీ, సుభ్రమణ్య స్వామి చెయ్యని లవ్ మానవుడు చెయ్యగలడా? వాళ్ళు ఒక వయసు, అదను చూసి లవ్ చేసారు. అంతకు మించి వాళ్ళు ఈ భూమికి చెయ్యడానికి వచ్చిన పని గొప్ప! ఆ పనికూడా తీవ్రంగా చేసారు; ఆ బాధ్యత వాళ్ళు మరిచిపోలేదు. రాములవారి, సుభ్రమణ్య స్వాములవారి కీర్తి లవ్ చెయ్యడం వలనా? ఇతే ఈ రోజుల్లో పెధవలకి లవ్ మాత్రం లక్ష్యం అయిపోయింది. అందుకోసం ప్రాణం కూడా త్యాగం చేస్తామని చాటించుతారు . . ఇదేం వెర్రి బుద్ధి చెప్పండి . . .

లవ్ చెయ్యండి . . నేను వద్దు అనను . . కాని ఒక లిమిట్లో . . అంతే . ..

రోడ్డులో, ఇంటి వసారాలో, పొలాల్లో జరిగేవన్నీ - ఒక ముసలమ్మ లాగ - తప్పు అని నేను అనను. కాని లవ్ అంటే లవ్ మాత్రం కాదని తెలుసుకోవాలి. సినిమాలు చూసి ప్రజలు చెడిపోతున్నారు అని అంటున్నారు, నేను ఒప్పుకోను. లవ్ చేసేవారే జతలు జతలుగా లవ్ సీనులు ఉన్న సినిమాలకి వెళ్తున్నారు . . ఐతే సినిమాలో వచ్చే లవ్ సీనులు చూడడానికి వీళ్ళకేం బైముంది? వీళ్ళు చేసే చేష్టలు చూసే ఆ తెర మీది సినిమా చెడింది . . సినిమా అంటే అది లైఫ్ లోని reflectionకాదా?

ఇంకొక మాట . . బాగా ఆలోచించవలసిన సంగతి . . ఇప్పుడు మీరున్నారు . . మీరు bachelor, బ్రహ్మచారి . . మీరు బాగా, సొగసుగా డ్రస్ వేసుకొని రోడులో నడుస్తుంటే కన్నులు ఉన్నవాళ్ళు మిమ్మల్ని చూస్తారు . . . వాళ్ళు చిరునవ్వు నవ్వితే మీరు కూడా ఒక చిరునవ్వు విసురుతారు . . మీరు మాట్లాడితే వాళ్ళు కూడా మాట్లాడుతారు . . ఇందులో ఒక సంతోషమూ, తృప్తి , , అదే కదా లవ్ అంటే?

మీ గ్రామంలో ఉన్నారే - ఇద్దరు ముసలి జీవులు - అవును సార్, మీ అమ్మా, నాన్నా - మిమ్మల్ని కన్న వాళ్ళు . .మీరు మాట్లాడితే మాట్లాడి, నవ్వుతే నవ్వి ఆనందించేవారు; మీ బాల్యంలోనే మీ గురించి కలలు కన్నవాళ్ళు. మిమ్మల్ని చదివించి, పట్నంలో ఉద్యోగం చేసే అబ్బాయి ఊరికి రాగానే ఒక పెళ్ళి చేసిన తరువాత హాయిగా కన్ను మూయాలని పగలూ, రాత్రీ తాపత్రయం పడుతున్నారే . . వాళ్లకి మీ మీద ఉండే బాధ్యతకి ఏమిటి పేరు? అది లవ్ కాదంటే ఈ ప్రపంచంలో మరే కర్మంకి లవ్ అని పేరు?

మీకు ఒక మాట చెప్తాను, వినండి. మిమ్మల్ని కన్నవాళ్ళనీ, వాళ్ళకి మీ మీద ఉన్న ప్రేమనీ జ్ఞాపకంలో ఉంచుకొని మీరు మీ ప్రేమలో దూకండి. వాళ్ళ మనసుని నలిపేసి మీరు ఎవరితోనో పారిపోతే మీకు ఈ జన్మలో ముక్తి దొరకదు . . అవును, ఇప్పుడు ఒక ఆడదాన్ని చూసి ప్రేమలో పడి మిమ్మల్ని పెంచిన పాలుకీ, రక్తానికీ ద్రోహం చేసి వాళ్ళ కడుపు మండుతుంటే . . . ఇప్పుడు కనిపించిన ఈమె గొప్ప అని పురిగొల్పే ఆ ప్రేమకి ఏమైనా అర్థం ఉందా? అది నాశం చేస్తుంది . . .

అవును సార్, నేను ఏడుస్తున్నాను. . మీ దగ్గర ఎందుకు దాచాలి? మంచివేళ రూము లోకి ఎవరూ రాలేదు . . నాకే మీ విచారం లేదు, నేను సంతోషంగా ఉన్నాను అని టూకిగా చెప్పడానికే మీతో ఇలాగ

మాట్లాడుతున్నాను .. దేవుని దయవల్ల నాకేం కొరత లేదు .. కాని ఇవాళ ఉదయం నుంచి నా మనసు బాగా లేదు ..

ఉదయం లేవగానే ఈ రోజు దీని జన్మ నక్షత్రం అన్న తలపుతో ఈ ఫోటోను తీసి పెట్టాను .. చూసేరా ఇది, ముప్పై సంవత్సరాల ముంది తీసినది .. దానికి అప్పుడు నాలుగేళ్ళు .. దాన్ని మోసుకొని నిలబడ్డాను .. అదే మా అమ్మాయి కల్యాణి. మీకు తెలియదు, మీరు ఈ మెయిన్ రోడుకి వచ్చి ఒక సంవత్సరం కదా అయింది? ఇది పది సంవత్సరాల ముందు .. మీకు ఎవరైనా చెప్పి ఉంటారు, కాని పది సంవత్సరాల తరువాత ఎవరికి గుర్తుంటుంది చెప్పండి .. ఊరిలో దీనికంటే ఎన్ని చోద్యమైన కబుర్లు ఉన్నాయో? ఊరిలోని మనుషులు మరచిపోవచ్చు, నేను మరవగలనా?

కల్యాణి తరువాత నాకు పిల్లలు పుట్టలేదు .. మా నాన్నగారి ఆస్తిని నేనూ, నా తమ్ముడూ పంచుకున్నాం .. అందులో ఒక చిన్న తగవు .. తమ్ముడు నన్ను వదలి వెళ్ళిపోయాడు. ' కొడుకు లేకపోతే ఏం, కూతురు ఉంది కదా? దేవుడు దయ ఉంటే కొడుకు పుట్టనీ, లేకపోతే ఈ అమ్మాయే చాలు,' అని అనుకున్నాను. ఒక కాన్ వెంటులో దాన్ని చదివించాను సార్! సరే, మన చేతిలో ఏముంది? అంతా మన కర్మ!

ఇదిగో ఇలా చూడండి ...ఈ కిటికీకి తిన్నగా ఒక రేడియో షాపు కనిపిస్తుందే - అక్కడ ఒక సాయబు దర్జీ దుకాణం ఉండేది. అక్కడ పని చేసేవాడు ఒక నాయుడు అబ్బాయి. చాలా మంచివాడులాగ కనిపించాడు .. ఎందుకలాగ అంటాను? వాడు మంచివాడే .. మన కర్మకి తక్కినవాళ్ళను తప్పు పెట్టవచ్చా? వాడు అప్పుడప్పుడు హోటల్కి వస్తాడు. మా ఇంటికి కూడా - అమ్మాయికి రవికెలు కుట్టాలని కొలతలు తీసుకొని వెళ్ళేవాడు. అది కూడా నెలకి నూరు రూపాయలకి బట్టలు కొనేది. 'సరే, మన అమ్మాయే కదా, బాగా అనుభవించనీ,' అని ఊరుకున్నాను. తరువాతనే అసలు సంగతి బోధపడింది ..

దాని పెళ్ళికోసం ఇరవై వేల రూపాయలు బేంకులో పొదుపు చేసాను. నాకు మెయిన్ రోడులో మూడు దుకాణాలు ఉన్నాయి, అద్దె వస్తోంది .. ఊరులో భూములు ఉన్నాయి, ధాన్యం వస్తోంది .. ఇవన్నీ ఎందుకు? నన్ను పాతి తగలబెట్టడానికా? నా వంశాన్నే కాల్చివేసి మా అమ్మాయి ఆ నాయుడు అబ్బాయితో కట్టుకున్న చీరతో రహస్యంగా లేచిపోయింది.

నా మనసు రాతిలాగ గట్టిపడిపోయింది. మీకు నా వయసు వస్తేనే కఠిన హృదయంతో ఈ ముసలివాడు పడిన తాపం అర్ధమవుతుంది,

ఎక్కడక్కడో వెతికాను .. పిచ్చివాడిలా ఐపోయాను .. అవును, నేను బాగా మారిపోయాను .. నా తమ్ముడు పరుగెత్తుకుంటూ వచ్చాడు .. కొడుకులాగ ఆశ్రయం ఇచ్చాడు. ఐతే వాడు నేను కన్న బిడ్డ కాదు గదా? అదే మిటో వాడికి పెళ్ళై పది సంవత్సరాలు ఐనా పిల్లలు పుట్టలేదు ...

రెండు సంవత్సరాల తరువాత ఆ దర్జీ - సాయబు - వచ్చి నాకు చెప్పాడు - మా అమ్మాయీ, ఆ నాయుడు అబ్బాయీ బెజవాడలో ఉన్నారని. ఆ సాయబుని ఈడ్చుకొని, ఎవరికీ చెప్పకుండా, రైలెక్కేను.

వెళ్తే . . దేవుడా . . ఈ లోకంలో ఏ తండ్రికీ అటువంటి అవస్థ రాకూడదు. చెత్త మురికి, దుర్వాశన సిండిన ఒక సంధులో, పది పదిహేను కుటుంబాలు ఉండే ఒక శిథిలమైన కొంపలో . . ఇల్లు అంటే ఒక గది మాత్రమే . . తలుపు కూడా లేదు, ఒక గోనె తెర, అంతే . . ఇంటి బయట కూర్చొని ఎవరెవరో పేకాట ఆడుతున్నారు. ఒకటే చుట్టల పొగ . . వాళ్ళ వృత్తి బీడీలు చుట్టడం . .

ఒక లక్షాధిపతి మనవడు ఒళ్ళంతా మట్టితో వెక్కి వెక్కి ఏడుస్తూ నేలమీద ఉన్న మొక్కజొన్న గింజలని తీసి తింటున్నాడు. ఒక పక్క గంపలో బీడీల పవుడరూ, చుట్టిన బీడీలు కనిపించాయి . . అదే side buness కాబోలు. నా శీమంత పుత్రి - ఏక పుత్రి, కల్యాణి - సిండు గర్భవతిగా. తన శరీరాన్ని కూడా కప్పుకోలేని అవస్థలో ఒక గుడ్డపేలికతో ఆకలి వలనో లేక ఆయాశం వలనో నిద్రపోతోంది.

నేను భరించలేను సార్ . . ఇన్ని సంవత్సరాల తరువాత కూడా ఆ దృశ్యం నేను భరించలేను . .

ఆఖరికి ' నాన్నగారూ, నన్ను క్షమించండి,' అని కల్యాణి నా కాళ్ళు పట్టుకుంది. . నేను వెంటనే జరిగిపోయాను. దాన్ని తాకడానికి కూడా నా మనసు రాలేదు. నాతో వచ్చిన సాయబుని పట్టుకొని వెక్కి వెక్కి ఏడ్చాను. దాన్ని చూస్తే ఇంకా ఏడవాలి అనిపించింది. ఆ పసివాడు కూడా తన కళ్ళతో నన్ను వాడిపక్కన లాగుతున్నాడు.

తరువాత ఆ నాయుడు అబ్బాయి వచ్చాడు. పాపం, వాడేం చేస్తాడు చెప్పండి? రోజుకి వచ్చే జీతం ఒక రూపాయో లెక రూపాయిన్నరో . . నాకు బాధగా ఉండి, కాని వాళ్ళిద్దరూ సంతోషంగానే కనిపించారు. అమ్మాయి నా బతుకులో మన్ను పోసేసింది . . వాడు నా ఎదుట తల వంచి నిలబడ్డాడు. నాకు వాడిని చూస్తే జాలిగా ఉంది. ఈ అబ్బాయి మంచివాడు, బుద్ధిశాలి అని అనిపించింది.

" ఎది ఏమైనా సరే, ఇప్పుడు నువ్వు నా అల్లుడవి, నేను నీ మామగారిని. ఈ ప్రపంచం దాన్ని ఒప్పుకోదు . . కాని మనం ఒప్పుకున్నట్లే . . ఇదిగో ఇక్కడ నిద్రపోతుందే నీ లవ్ . . లేకపోతే నీ పెళ్ళాం . . మీ భాషలో ఏమంటారో? దీని పెళ్ళికి నేను ఇరవై వేల రూపాయిలు తీసిపెట్టాను . . అది నాకు వొద్దు . . ఊరికి వెళ్ళగానే నీకు ఆ సొమ్ము పంపిస్తాను. మీరు నాకు తెలియని ఏదో జా[illegible] వెళ్ళిపోండి . . నువ్వు నాలుగైదు మెషిన్ లు కొనుక్కొని మంచి వ్యాపారం చెయ్యి . . మీరు బాగా ఉండండి . ." అని చెప్పి, నా మొహం మీద తువ్వాలు కప్పుకొని వచ్చేసాను.

బయటకు రాగానే "నాన్నగారూ . . " అని ఎవరో పిలిచారు. వీధిలో వెళ్తున్నవాడెవడో నన్ను తిరిగి చూసాడు . . నేను వచ్చేసాను . .

నా ప్రేమవలన వాళ్ళ జీవితం పాడవకూడదని వాళ్ళకి ఆ డబ్బు ఇచ్చేసాను . . వాళ్ళు ఎక్కడో హాయిగా ఉన్నారు అని నా నమ్మకం . . మీరేమంటారు? ఆ అయ్యప్ప స్వామి దయవల్ల వాళ్ళు బాగా ఉంటారా సార్? ఇవాళ దాని జన్మ నక్షత్రం . . ఇప్పుడు నాకేం విచారం లేదు . . ఆ తరువాత మా తమ్ముడికి ఒక పిల్లవాడు పుట్టాడు. మంచి అబ్బాయి . . ఆరేళ్ళు నిండాయి . . నాకు ఉండేదంతా వాడు ఒక్కడే . . అదిగో చూడండి . . పరుగెత్తుకొని వస్తున్నాడు . . ఒరే బాబులూ, ఎందుకురా తొందర? పెద్ద నాన్నగారిని ఎవరూ తన్నుకొని పోలేదు, నేను ఇక్కడే ఉన్నాను . . వెళ్ళు, ఆ మేజా మీద బాగా ఎక్కి కూర్చో . .

నీకు చేతకాదా, నేను వస్తానులే . . కూర్చొని వ్యాపారం చెయ్ . . . ఈ అంకుల్ కాఫీ మాత్రం తాగారు, దానికేం డబ్బు అడగవద్దు . . పీధిలో వెళ్ళే మనిషిని నేనే పిలిచాను . . కాని చాలా సేపు అయింది . . రూము అద్దె అడుగు.

"రూం అద్దె ఇవ్వండి అంకుల్!"

చూసారా సార్? అబ్బాయి ఎలాగ? ఒరే బాబులూ, నువ్వు లవ్ చేస్తావా?

" ఓ, బాగా లవ్ చేస్తాను!"

ఎవరిని లవ్ చేస్తావని అంకుల్ కి చెప్పురా, బాబులూ.

"నాన్నగారినీ, అమ్మనీ, పెద్దనాన్నగారినీ, అంకుల్ నీ - అందరినీ లవ్ చేస్తాను . . ."

మంచిది . . మరెవరినైనా లవ్ చేసావంటే చెప్పి చెయ్యరా . . ఏమిటి సార్, మీరెందుకు కళ్ళు తడిపెట్టుకుంటున్నారు? ఇవన్నీ లైఫ్ లో ఎప్పుడు జరిగేవే . . ప్రపంచం అంటే ఎలా ఉందో చూడండి . . లవ్ లో ఎన్ని రకాలు ఉన్నాయి! ఇదంతా మనసులో పెట్టుకొని బాగా లవ్ చెయ్యండి . . సరే, ఆ బస్ స్టేండ్ వెళ్ళి సిలబడండి . . బాబులూ, అంకుల్ కి నమస్తే చెప్పు!

****